

**Младите хора в процеса на устойчивото енергийно планиране
(EYES)**

Препоръки от младите хора за местно климатично и енергийно планиране

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Подкрепата на Европейската Комисия при разработването на този документ не представлява одобрение на съдържанието, което отразява единствено гледната точка на авторите. Комисията не носи отговорност за използване на информацията, съдържаща се в документа.

Проект No.	Project N° 604545-EPP-1-2018-1-ES-EPPKA3-IPI-SOC-IN
Работен пакет	3
Дейност	3.4 – Продукт O3.2
Автори	ECNetwork и всички партньори
Дата	09/12/2020
Версия	2

Съдържание

Въведение	4
Цели на проект EYES	4
Цели на доклада	4
Подход	5
Водещи принципи	5
Тематични области	7
Варна, България	8
Водещи принципи	8
Тематични области	8
Създаване на постоянно звено	11
Заключение	11

Въведение

Цели на проект EYES

Основната цел на проект EYES (участието на младите хора в процеса на устойчивото енергийно планиране), финансиран от европейската програма Еразъм +, е да ангажира младите хора в местния процес на планиране на климата и енергията. Проектът цели да създаде, внедри и оцени иновативен начин за младежите да се включат по-активно в обществените въпроси на своята община. Изменението на климата е глобална заплаха и често младите хора чувстват, че не намират своето място в обществения дебат. Ето защо проектът е насочен към ангажирането на младежите и създаването на безопасно пространство за учене и развитие на активно гражданство, като същевременно те по-активно участват в дискутирането на различни казуси.

Този доклад обобщава препоръките към политиците, разработени от младежкия екип след проведени изследване и оценка. Докладът включва оценка на ключовите проблеми, идентифицирани по време на проект EYES. Той представя гледните точки на младежите, включително и уязвимите групи, и е резултат от работата, свършена от младежкия екип заедно с консултативния съвет във всяка участваща община. Читателят трябва да знае, че е налична версия за всяка пилотна държава, участваща в проекта (Дания, Испания, Италия, Франция, Полша и България), а докладът представя компилация на всички участници.

Цели на доклада

Този доклад е разработен въз основа на изпълнението на проекта. Той представя приложената методология на шест пилотни държави, също така и изпълнените дейности от създадените младежки екипи, сформирани от 10-20 членове и от по-голяма група младежи, и обхваща изследването, анализите и разработените от тях резултати. Това означава, че извършените дейности от младежкия екип за, дори и по-амбициозни, ще доведат до обединяване на специфични умения, самочувствие и гражданско участие от членовете на младежкия екип.

Подход

Докладът обобщава констатациите от проучването, направено от членовете на младежкия екип, които се фокусират върху значими за младите хора теми за процеса на планиране на климата и енергията и бариерите за ефективното им ангажиране в този процес.

Този процес доведе до:

- Идентифициране на стратегически принципи при изследването и изводите от проучването.
- Идентифициране на тематичните области свързани с „младите граждани“ и „младежката ангажираност“.
- Разработване на дейности и основни гледни точки в тези тематични области за подобряване на енергийните и климатични планове, ангажиране на младите хора и търсене на социално включване.

Всичко това е направено с подкрепата на консултативните съвети и партньорите по проекта, които помогнаха за предлагане на изводи и конкретни препоръки чрез проведени работни сесии с младежките екипи.

Разработените стратегии във всяка държава включват набор от водещи принципи, дефинирани съвместно от консултативния съвет и екипа на проекта. Те са насочени към усилията за ангажиране на младежта.

Определени са и различни тематични области, които отразяват приоритетите, определени от младежите в процеса на изследване, организирани семинари с консултативния съвет и от проекта. Всяка тематична област съдържа специфични дейности за изпълнение на дадените препоръки.

Водещи принципи

Водещите принципи отразяват ситуацията във всеки от пилотните градове и проведените проучвания от младежките екипи в сътрудничество с консултативните съвети. Те могат да се считат за основни ценности и принципи, които ефективно

отразяват общите вярвания и разбирания за ангажиране на младежта в местните процеси на планиране.

Някои от общите принципи, идентифицирани в пилотните градове, включват:

- **Фокусирайте се върху етапите от живота, а не върху възрастите.** (Ученик/ гимназист, млад, възрастен, студент, млад професионалист, млад политик). Всеки се нуждае от различен подход, за да се включи в дискусиите за планиране.
- **Поставете младежите в позиции да влияят.** Младежката ангажираност работи най-добре, когато младите виждат своите връстници като влияещи, това им дава по-голяма увереност, че техните интереси и гледни точки ще бъдат зачетени и отразени.
- **Бъдете активни там, където са младите.** Срещата с младежите наяве и във виртуалното пространство може да ги привлече в изнтересни за тях дискусии и по този начин ще бъде по-лесно да привлечете интереса им.
- **Насърчаване на партньорства.** Сътрудничеството с организации, насочени към младежта, ще помогне на младите да проявят интерес към планирането на климата и енергията и да изградят своя собствен капацитет.
- **Изграждането на взаимоотношения** е ключово за поддържането на положително участие на младите хора. Взаимоотношенията трябва да бъдат изградени върху уважение и доверие. Работата в партньорства означава, че младежта има глас в процесите на вземане на решения и се оценява приноса както възрастните, така и на младите хора.
- **Направете го забавно и готино.** Младежите е по-вероятно да участват в процес, който е забавен, творчески или социален.
- **Посочване на примери.** Младежта може да следва примери, дадени в училищата, общността или от връстници и известни личности. Младите хора ще слушат млади и известни личности, които им говорят по даден въпрос. Насърчавайте позитивни модели за подражание и послания.
- **Ангажирането на младежта трябва да бъде процес на обучение.** Доброволното участие трябва да бъде възнаградено с дипломи, препоръки или други начини за акредитация.

Тематични области

Тематичните области отразяват основните приоритети и препоръки, дадени от младите хора и съдържат конкретни раздели за изпълнение на тези препоръки. Както при водещите принципи, те са свързани със ситуацията във всяка пилотна държава.

Някои основни моменти, изведени от препоръките, могат да бъдат обобщени като:

- Подобряване на **обучението** в сферата на образованието по теми свързани с устойчивост и планиране на климата и сътрудничество с **образователни** институти и предприятия за изграждане / насърчаване на професионална кариера в сектор климат и енергия. Такива структури съществуват в известна степен в повечето пилотни градове, но се нуждаят от допълнително развитие в съответствие с дадените препоръки.
- Създаване на **партньорства**, ангажиращи безработни младежи и доброволци (напр. младежки посланици, услуги за други групи, различни градски услуги, свързани с устойчивостта)
- Създаване на физически и дигитални структури, които подобряват **комуникацията** с младежката група, например форуми, които дават възможност на младежите да се свързват и да се учат един от друг и където те също могат да се свързват социално със своите връстници, да развиват нови интереси и да се ангажират с местни проблеми по климата и енергийното планиране в общностите.
- Създаване на **постоянни форуми** за ангажиране на младите хора в местната енергийна и климатична политика (напр. Младежки съвет по климата).
- Специфични препоръки от младежта за **конкретни области** в процеса на планиране. Най-вече младите хора са предоставили препоръки за това как да се подобри **устойчивия транспорт и мобилността** като цяло в пилотните градове и във връзка с нуждите на младежите. До голяма степен препоръките са насочени към **управлението на отпадъците**, но също така и в области като **енергийната ефективност и управление на водите**.

Процесът допринесе и за определяне на постоянно звено за ангажиране на младите хора в шестте пилотни града.

Варна, България

Водещи принципи

Резултатите от изследването показват, че най-важните теми, по които се интересуват младежите са:

- Мониторинг и контрол на замърсяванията в градски територии
- Намаляване използването на пластмасови торбички, пластмасови опаковки и използването на екологично-чисти
- Разделно събиране на отпадъци
- Кампании за почистване на плажовете
- Екологични дейности: намаляване на дейности за презастрояване за спасяване на дърветата
- Използване на обществения транспорт за сметка на личния
- Взаимодействие между местната власт и младите хора основно чрез социалните медии
- Водещите принципи за ангажиране на младежите са следните:
 - Да подобри/активира предоставянето на информация за младите хора основно чрез взаимодействия в социалните медии
 - Да засили комуникацията между общинската администрация, училищните власти и съвети, където младежите имат по-активна позиция
 - Да гарантира работата на младежкия форум като постоянно звено, представлявано от млади хора, членовете на консултативния съвет вкл. и общината

Тематични области

По време на сесиите за оценка бяха дефинирани три тематични области и съответни дейности за насърчаване участието на младите хора. В съответствие с това ще бъде

разработен бизнес план, който да включи специфичните процедури, събития и да осигури функционирането на младежкия форум в сътрудничество на общината

Тематична област 1. Зелени дейности и инициативи

Дейност 1.1: Въвеждане на образователни програми за учениците от началните класове за влиянието на факторите върху околната среда и промените в климата.

Дейност 1.2: Организиране на „зелени уикенди“ за озеленяване и поддържане на междублокови пространства и градски територии.

Дейност 1.3: Информационна кампания и насърчаване използването на обществения транспорт, в т. число и велосипедния транспорт. Изграждане на съоръжения за паркиране на велосипеди – особено пред обществени сгради като училища, музеи, по-големи автобусни спирки.

Дейност 1.4: Осигуряване на ежегодно финансиране на младежки проекти с екологична насоченост от общината.

Тематична област 2. Управление и мониторинг на отпадъците

Дейност 2.1: Организиране на кампании за ежегодно пролетно и есенно почистване на градски пространства; сезонно почистване на плажовете, до които има достъп.

Дейност 2.2: Организиране и провеждане на кампании за разделно събиране на отпадъци; наградни схеми за училища и детски градини на база количество разделно събрани отпадъци, от хартия, пластмаса, стъкло.

Дейност 2.3: Информационни кампании за запознаване на обществеността с въздействие на основните замърсители върху здравето на хората; участие в кампании за намаляване на вредните емисии.

Тематична област 3. Иновации и дигитални решения

Дейност 3.1: Създаване на електронни приложения за управление на „синята зона“ и използване на велосипедния транспорт с цел по-лесен дистанционен достъп.

Дейност 3.2: Популяризиране на социалните мрежи: публикуване на интернет страниците на общината и на районните администрации; по-широко използване на facebook.

Дейност 3.3: Разработване на приложения и дигитални занимателни игри за учениците като част от образователни програми за влиянието на транспорта върху качеството на въздуха; опазване на околната среда и т.н.

Дейност 3.4: Регулярно публикуване на интернет страницата на общината на отчет за изпълнението на приетите от Общински съвет – Варна стратегически свързани с опазване на околната среда, климата и енергията. Актуализация на програма за опазване на околната среда.

Създаване на постоянно звено

Екипът на Асоциация на Българските Черноморски Общини реши да използва създадения и действащ Младежки форум в община Варна и да интегрира членовете на консултативния съвет и младежкия екип, за да идентифицира и разпространява резултатите от проекта EYES и да се възползва от активната младежка ангажираност в местния живот на общината. Младежният форум е независим орган в община Варна, обединяващ над 140 младежки организации от града и региона.

Основната цел на дейността на Младежкия форум е да стимулира обществената ангажираност и младежкото участие в разработването и изпълнението на дългосрочното развитие на град Варна, особено в процеса на развитие на младежката стратегия. В същото време е инструмент, стимулиращ сътрудничеството между младежките организации при разработването и прилагането на младежки инициативи във Варна.

Целите, които ще преследва младежкия форум при работата си следните:

- Да насърчава сътрудничеството между младежките организации при разработването и прилагането на младежки политики
- Да насърчава междусекторната младежка политика за осигуряване на представителство в разработването на общинската политика
- Да стимулира обществената ангажираност и младежкото участие в дългосрочното развитие на Варна, по-специално в процеса на разработване на стратегия за младежта

Заклучение

Младежите във Варна, чрез участието си в проект EYES осъзнаха значението на климатичните промени като тема, която трябва да залегне в дневния ред на изпълнението на общинската политика. В хода на процеса бяха организирани срещи между консултативния съвет, младежкия екип и общински експерти, за да дискутират местни проблеми и да намират решения за тях. Към настоящия момент е създадена практика за ежемесечни срещи на младежкия форум към общината, където се дискутират предизвикателствата пред младите хора. В допълнение, бяха генерирани множество идеи за активно младежко участие в общинските дейности чрез

организираните събития и срещи по EYES. Бях обсъдени също така, и нови бизнес начинания и дейности за тяхната реализация. Идеята на Младежкия форум е да създава мотивация сред младите и да популяризира начини и механизми постигане на устойчива местна среда.

